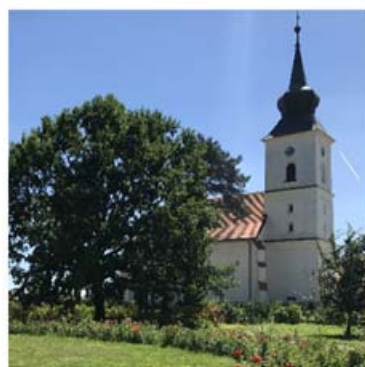




Anarcs Község Településrendezési Tervének készítéséhez

Településfejlesztési
Koncepció



Tervező:

*URBAN Dimensio Tervező és
Szolgáltató Bt.
(C-15-1139)*

2018.

Külzetlap

Településrendező tervező:



.....
Labbancz András
okl. településmérnök
terület-, és településfejlesztési
szakértő
TT-15 – 0378

Tervező munkatárs:



.....
Ugochukwu Georgina
településtervező,
terület- és településfejlesztési
szakértő

Társadalompolitikai szakértő:



.....
Papp György
társadalompolitikai szakértő

Ügyvezető igazgató:



.....
Labbancz András

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Tervezési feladat rögzítése és kapcsolódó jogszabályi háttér.....	5
Tervi háttér.....	8
1. JÖVŐKÉP	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.....	10
1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	12
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	13
2. CÉLOK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	15
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	19
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	29
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	29
2.3. A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz	30
2.3.1. EU 2020 stratégia	30
2.3.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)	32
2.3.3 Szabolcs – Szatmár – Bereg Megye Területfejlesztési Konceptiója	34
3. KIINDULÓ ADATOK ATOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	36
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	38
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	39
4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	46
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	47

Tervezési feladat rögzítése és kapcsolódó jogszabályi háttér

Jelen dokumentum Anarcs Község településfejlesztési koncepciója, amely „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján készült. Anarcs településfejlesztési koncepciója egy **hosszú távra** szóló dokumentum, amely kijelöli a település elérendő **jövőképét** a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.

Anarcs Község településfejlesztési koncepciója a vonatkozó előírásoknak megfelelően három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a település gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat,
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait

A jogszabályi beágyazottság alapján a Településfejlesztési koncepció „az épített környezet alakításáról és védelméről” szóló 1997. évi LXXVIII. törvény rendelkezései alapján az alábbi:

„2. § 27. pont: Településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.

9/A. § (1) A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.

(3) A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg”

Anarcs Község Önkormányzata a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, mely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására.

A munkavégzést alapvetően meghatározó jogszabály „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet.

A jelenlegi, 2018. évben végzett tervezői munkasorán az alábbi részdokumentumok készülnek el:

1. Megalapozó vizsgálat (MV), amely a Településfejlesztési Koncepciót (TK) megalapozó helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket tartalmaz

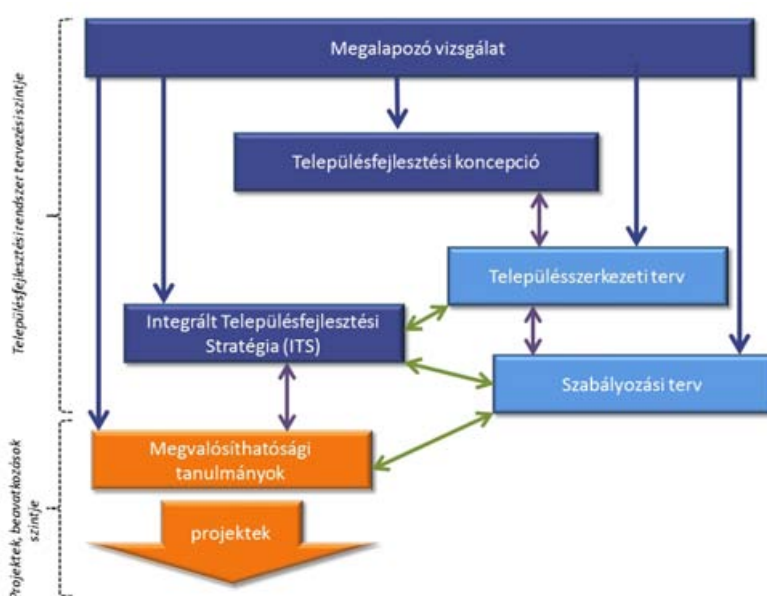
2. Településfejlesztési Koncepció (TK), amely hosszútávú fejlesztési stratégiai dokumentum, amely rögzíti Anarcs Község fejlesztési rendszerét és jövőképét 2030-2035-re.

3. Településszerkezeti terv (teljes közigazgatási területre vonatkozó digitális terv)

4. Helyi építési szabályzat és szabályozási terv

Jelen tervezési munka során Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) nem készül.

A jogszabályi előírásokból és a tervezési logikából is fakadóan Településfejlesztési Koncepció (TK) egy átfogó tervezési rendszer egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.



A tervezést megalapozó dokumentum a **Megalapozó Vizsgálat (MV)**, amely a települést a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben szabályozott szempontok szerint elemzi, meghatározza annak erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a fejlődése tekintetében kockázatként beazonosítható veszélyeket is (SWOT elemzés). A koncepció összhangban van az Európa 2020 európai növekedési stratégiával, az Európai Unió 2014 – 2020-ra meghatározott Tematikus célkitűzéseivel, a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, a Magyar Növekedési Tervvel és Szabolcs – Szatmár - Bereg Megye Területfejlesztési Koncepciójával.

- **Az EU 2020-as céljai:** energiahatékonyság növelése; megújuló energiaforrások arányának növelése; CO₂-kibocsátás csökkentése; foglalkoztatás növelése; szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége
- **A kohéziós politika 11 tematikus célja:**
 1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése
 2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése

3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása
 4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban
 5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés
 6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése
 7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása
 8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
 9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc
 10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
 11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás
- **314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet**
 - **1600/2012.(XII.17) Korm. határozat**
 - **az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció célrendszere (OFTK)**
 - **a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) célrendszere,**
 - **Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciója,**
 - **Szabolcs – Szatmár - Bereg megye területfejlesztési programja.**

A **Településfejlesztési Koncepció (TK)** célrendszere a fentiekben ismertetett elemzés, helyzetmegismerésre reagáló, annak feltárt megállapításait maximálisan figyelembe vevő kell, hogy legyen. A településfejlesztési koncepció (TK) a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A koncepció a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A településfejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjainak, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A településfejlesztési koncepció feladata a mai kor szellemének megfelelő, hosszú távú fejlesztési irányokat adni Anarcs Község számára.

A **településszerkezeti terv (TSZT)**, amely a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítja, a település szerkezete, a területfelhasználás és a műszaki infrastruktúrahálózatok elrendezése mentén. A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéshoz szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és településrendezési eszközeinek figyelembevételével a környezeti állapot javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

A **helyi építési szabályzat (HÉSZ)** az építés helyi rendjének biztosítása érdekében — az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel — a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapítja meg. A HÉSZ a településszerkezeti tervvel összhangban állapítja meg — a helyi sajátosságokat figyelembe véve — az építés rendjét, melynek a mellékletét képezi a szabályozási terv.

Tervi háttér

A területre jelenleg a következő koncepció és településrendezési eszközök vannak hatályban:

-/....(...) határozata, Anarcs Község Településfejlesztési Koncepciójának elfogadásáról
- 83/2006.(III.28.) számú önkormányzati határozat, Anarcs Község Településszerkezeti tervének és szerkezeti leírásának elfogadásáról
- 4/2006. (III.28.) önkormányzati rendelete. Anarcs Község Helyi Építési Szabályzatáról és szabályozási Tervének elfogadásáról

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A jövőkép Anarcs Község hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet 2030 - 2035-re szeretne elérni. Anarcs Község egy erősödő, vonzó, versenyképes község, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik.

Társadalom

- Anarcs gondoskodó, nyitott és szolidáris helyi közösséggel rendelkező falu, ahol erős a belső kohéziója a társadalomnak. Megvalósul a teljes körű integráció, a település minden lakosa hasznos és tudatos tagja annak társadalmának. Anarcs Község lakosságát erős identitástudat és lokálpatriotizmus jellemzi. A helyi közösségek erősek, befogadóak, integrációs erejük nagy, öntudatosak és büszkék településükre.
- Anarcs Község Kisvárda agglomerációjában található településként egyre több, nyugodtabb lakóhelyet kereső fiatal családnak ad otthont, a település korfája fiatalodó.
- A fiatal családok magas presztízsű foglalkozásokat űző tagokkal bírnak, a település kulturális élete dinamizálódik.
- A magyarországi településekre, és kiemelten a kisebb falvakra jellemző előregedés, a produktív korban lévő népesség számának csökkenése mellett a demográfiai folyamatokat olyan országos trendek is befolyásolják, mint a gyermekvállalási hajlandóság általános csökkenése, valamint a mobilitás általános szintjének növekedése - különösen a fiatalabb generációk vonatkozásában. Ezek a tényezők egyaránt abba az irányba mutatnak, hogy a népességszám tartós és jelentős számú növekedésére nem számíthatunk. A falu népességmegtartó erejének növelésével a családok, fiatalok számára vonzóvá vált a település, elsősorban most a biztos megélhetés, a megfelelően erősödő gazdasági háttér megvalósításával. A pozitív migrációs egyenleg mellett a 40 év alatti lakosság számának növelésével kiegyensúlyozottabb korszerkezete van a településnek.
- A képzett (diplomás és nyelveket beszélő) lakosság arányának növelésével a gazdasági fejlődés humán erőforrás oldala is biztosított.
- A település népességmegtartó ereje magas a megfelelő oktatási, képzési háttérre, segítő – közvetítő és információnyújtó – szolgáltatásokra építve, mely rendszerek magas színvonalú, a külső környezet változásaiból fakadó igényekre rugalmasan képes válaszolni. A beköltöző fiatal családok számára a nevelési és alapfokú oktatási intézmények megfelelő minőségű szolgáltatást nyújtanak.
- A biztos megélhetés, tehát családok, háztartások anyagi biztonsága mellett a legfontosabb célként a lakosság egészségi állapota is javul, a prevenció fontos szemponttá válik. Az ehhez szükséges infrastruktúrák és szolgáltatások kiépítettsége magas színvonalú. Az öngondoskodás szintje magas a településen.
- A közigazgatás a helyi közösséggel partnerségben működik, demokratikus önkormányzatiság jellemzi a települést.
- A szolgáltatási hálózat fejlesztése, illetve bővítése az integráló, gondoskodó és befogadó társadalom megteremtése érdekében a társadalmi szolgáltatásokat nyújtó, - különös tekintettel a rászorulóknak, hátrányt szenvedők különböző problémáit kezelő -, civil szerveződések és vállalkozások, valamint azok együttműködésében valósul meg. Egyre

több a hivatalosan is bejelentett civil szervezet, amelyek magas szintű munkásságot fejtenek ki a település társadalmának erősítése érdekében.

- A település egyre büszkébb jelenére, hiszen egyre jobban becsben tartja múltját: nő a lakosság lokálpatriotizmusa.

Gazdaság

- Az első számú gazdasági cél – és célállapot – a piacgazdasági értelemben vett teljes foglalkoztatottság elérése. Anarcson illetve Anarcson és környékén minden aktív korú és munkaképes lakos, aki dolgozni szeretne, munkalehetőséget kap. Ez a cél összhangban van az országos foglalkoztatási politikával, helyi szinten annak leképezését jelenti. Az értékorientált közmunka-programok mellett a település gazdaságát erősödővé tevő helyi vállalkozások is nagyobb foglalkoztatóként vannak jelen.
- A településre több, nagyobb vállalkozás települt be, amely egyrészt a helyi gazdaság szektorális eloszlását optimalizálta, másrészt az önkormányzat adóbevételeket is növeli.
- Jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottak száma pedig dinamikusan nő, a munkaerőpiaci folyamatok ismét tartósan kedvezővé váltak.
- A település gazdasági súlya nő.
- Anarcs gazdasági szerkezetében a primer (kiemelten mezőgazdaság) szektor megerősödik, a szekunder (ipar) szektor aránya nő. Kiemelt figyelmet kap a mezőgazdasági feldolgozóipar, valamint az időskorú lakosság számarányának növekedése miatt az idősellátás a szolgáltatások egyik meghatározó szegmensévé válik.

Környezet

- Anarcs Község élhető, vonzó falu. Zöldterületi ellátottsága, a közterületek minőségének átlagos színvonala magas, az értékőrző hasznosítás, fejlesztés folyamatos, a kulturális, közösségi infrastruktúra kínálata széles. Ennek a színvonalnak a megtartása, növelése a jövőkép fontos része, hiszen ez biztosítja a lakók, munkavállalók aktív, sokszínű életvitelének feltételeit, közvetetten pedig a gazdasági és társadalmi célállapotok elérését támogatja. A vonzó környezet, s benne a faluhoz kötődő, aktív közösségi életet élő helyi társadalom együttesen teremti meg azt a miliőt, amely a vendégek számára is vonzóvá, szerethetővé teszi a települést.
- A falu ökológiai imázsa sokat javult. Anarcs óvja természeti értékeit és természetvédelmi területeit, amelyek egyre jobb állapotban vannak. Jelentősen növekedtek a zöldterületek, különösen az eddig alulhasznosított zöldfelületeinek biológiai aktivitása növekedett. A rekreációs területek segítik a lakosság komfortérzetének növelését.
- A lakosság rendkívül környezettudatos, ennek rendeli alá a közlekedési és fogyasztási szokásait. Tudatában van, hogy ő is részese a klimatikus változások előidézésének ezért mérsékli a kibocsátását. A helyi lakosság energiafelhasználási szokásai sokat változtak, kifejezetten előnyben részesítik az építkezéseknél a megújuló energiafelhasználást. Az Önkormányzat környezeti politikája igen sikeres, a település közintézményei alacsony kibocsátással és megújuló energiák felhasználásával működnek, amellyel jó példát tudott mutatni a polgároknak is.
- Olyan minőségi lakóterületei vannak Anarcsnak, amelyek vonzzák a lakosságot. A lakásállomány energetikai korszerűsítése befejeződött, egyre nagyobb azoknak a

lakásoknak a száma, akik megújuló energiákat alkalmaznak (az energiatudatos otthontervezés gyakorlata adaptálódott a lakossághoz). Eltűntek a lepusztult, a leamortizálódott lakókörnyezetek.

- A minőségi (lakó)környezet révén Anarcs lakónépessége jelentősen nő, egyre több család települ be a faluba.

Anarcs Község jövőképe 2030-ig a következő:

Anarcs Község
csendes, meghitt hangulatú falusias, magas minőségű épített és természeti
környezettel rendelkező
összetartó és lokálpatrióta lakosságú településsé fejlődik, ahol az alapvető
közszolgáltatások magas színvonalúak, a közösségi élet aktív, erősödő helyi
gazdasággal bír.

1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Anarcs Község a Kisvárdai járás része, melynek központja Kisvárdai város. Anarcs a járáson belüli földrajzi és közlekedési földrajzi adottságainak köszönhetően Kisvárdai agglomerációjába tartozó település.

Anarcs Község tekintetében központi településként egyértelműen Kisvárdai határozható meg, amelynek Anarcs szatellit-települése.

Anarcs számára a településhierarchiában jelentősebb szerepet betölteni csak korlátozott módon nyílik lehetőség.

- Anarcs Község Szabolcs – Szatmár - Bereg megye harmonikus és integrált fejlesztése révén élhető vidéki faluként Kisvárdai jelentős szatellit települése, amely elvesztette a rurális térségekre jellemző vonásait.
- Anarcs Község együttműködik a funkcionális várostérség szereplőivel. Mind a közigazgatás, önkormányzatok, mind a gazdaság területén működik a kooperáció, egymás érdekeinek kölcsönös figyelembe vétele, a szinergiákból adódó lehetőségek kihasználása.
- A térségi munkamegosztás és együttműködés különösen példaértékűen működik a turisztikai szolgáltatások területén, és Anarcs is sikeresen kapcsolódik be a térségi turizmusba (elsődlegesen kúriái révén annak örökségturisztikai ágazatába).
- Közös marketing kampányok indulnak, a turisztikai szervezetrendszer fejlesztése térségi alapon zajlik.
- Anarcs a és a környező települések között (Kisvárdai és vonzáskörzete) intenzív együttműködés bontakozott ki a fejlesztési projektek összehangolása érdekében, a mikro térség forrás abszorpciós képessége javult.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Anarcs Község horizontális településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható fejlődés:

Környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát településfejlesztést segíti:

- A falu fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés, a fenntartható építés-technológia alkalmazása a településfejlesztés során.
- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.

A fenntartható társadalom és gazdaság elveit saját környezetükben, a realitások talaján kis lépésenként az egyes fejlesztési projektekből valósággá tenni.

Versenyképes fejlődés:

A település fejlesztése során kiemelten kell azokra a területekre fókuszálni, ahol Anarcs Község komparatív előnyei, vagyis egyedi adottságain alapuló versenyelőnyei vannak. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a falu tartós versenyelőnyei.

Integrált fejlődés:

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet legfőbb alapelemei a következők:

- Olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez.
- Az infrastruktúrák kizárólagos fejlesztése helyett, olyan fejlesztéspolitika bontakozzon ki, amely a „soft” beavatkozási típusokat is kiemelten kezeli.
- A pontszerű fejlesztések helyett, a komplex, egymással szinergikus hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni.
- Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magán-erő, magántőke mobilizálását.



2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Anarcs Község településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat határoz meg, amelyek hozzájárulnak a jövőképpen megfogalmazottak realizálódásához. A négy átfogó cél kijelöli a falu legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozicionálja Anarcs Községet és kijelöli a legfőbb hosszútávon megvalósítandó céljait. A település jövőképeinek legfőbb alkotóelemei, pillérei az átfogó célok, melyekből jelen koncepcióban négy átfogó cél került meghatározásra.

Anarcs Község Jövőképét az alábbi átfogó célok teljesülésével éri el:



ÁTFOGÓ CÉLOK RÖVID BEMUTATÁSA:



Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi élettér fenntartása, minőségi fejlesztése

A minőségi élet fontos eleme a hangulatos, vonzó településkép: a közterületek, az épületállomány, a községet övező külterületek állapota. Anarcs Község kiemelkedően jó minőségű, rendezett települési környezettel rendelkezik, ahol nemcsak az országosan védett műemléki (és műemlék jellegű), közszolgálati és közösségi épületek, hanem a lakóházak is megfelelő állapotúak. Az épületekhez kapcsolódó területek, előkertek és teresedések gondozottak, harmonikusak. A település központjában található Czóbel-kúria, Teleki-Rabovay-kúria, református templom valamint a Polgármesteri Hivatal és általános iskola épületét megábrázoló településközpont valóban csendes, meghitt hangulatú községgé teszi Anarcsot. A települési zöldfelületi rendszer kiemelkedő minőségű és fontosságú területekkel is bír; az anarcsi Czóbel-kúria kertje kerttörténeti és kultúrtörténeti szempontból országos

jelentőségű. Országos szinten kiemelkedő jelentőségű történeti kert. Anarcs-hoz kiterjedt erdőségek tartoztak, mely magas biodiverzitásúvá emeli a tájképet. A településkarakter megőrzésével, a betelepülő új családok új lakóházainak az utcaképhez illeszkedő módon való megépítésével, a települési zöldfelületi rendszer minőségi fejlesztésével, a tájhasználat optimalizálásával erősíthető a vonzó és élhető falusi élettér, amely az itt lakók komfortérzetét növeli és a beköltözni vágyók számát növelheti.

A falu komfortossá tétele, a minőségi élettér fejlesztése során számos műszaki infrastrukturális feltétel (energiahatékonyság, hulladékgazdálkodás kiterjesztése, ivóvízhálózat korszerűsítés, közlekedési hálózat, közművek, vonalas infrastruktúrák állapota, kapcsolata, hálózata) megteremtése, a helyi identitás és összetartozás érzésének mindennapos megéléséhez a különböző identitás-elemek, mint például a közösségi terek rendezése, fejlesztése.



Gazdasági pufferterületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése

Anarcs a járásszékhely településsel, Kisvárdával határos, gyakorlatilag összenőtt település. Kisvárdára egyértelműen a térség (a járás keretein is túlmutatóan) gazdasági és szolgáltatási központja. A járásszékhely fizikai közelségére vezethető vissza Anarcs szerény helyi gazdasága is. Fontos azonban, hogy Kisvárdára – tekintettel arra, hogy külterületének jelentős része természetvédelmi oltalom alatt áll – számára lassan korlátozottan állnak rendelkezésre ipari tevékenység folytatására alkalmas puffer területek.

Anarcs közigazgatási területének északi részén már megtalálhatóak gazdasági/ipari hasznosítású ingatlanok, javasolt további gazdasági övezetebe tartozó ingatlanok kialakítása, megteremtve a lehetőségét annak, hogy a településre betelepülni szándékozó vállalkozások számára telephelyek kialakítása történhessen.

Jelenleg a település nem tudná érdemben és hatékonyan kielégíteni a potens érdeklődő befektetők telephely igényeit, nincs befektetésre alkalmas, megfelelő infrastruktúrával ellátott, megfelelő nagyságú iparterület, illetve ipari/gazdasági besorolású övezet.

Javasolt stratégia szinten rögzíteni, hogy mely ösztönzőkkel lehet elérni, hogy a helyi igényeknek (pl. szakember, vagy kapcsolódás más tevékenységekhez) megfelelő, a többi gazdasági tevékenységet és a helyi környezet- és életminőséget nem zavaró cégek letelepedését támogassa Anarcs.



Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaságfenntartása, minőségi fejlesztése

Anarcs szerény helyi gazdaságának fejlesztése szükséges, egyes szegmensek tekintetében a helyi gazdaság alapjainak megteremtésével. A helyi gazdaság meghatározó szegmense a mezőgazdaság, szükséges a mezőgazdasági terület – ezen belül is az ültetvényes gyümölcstermesztés – fejlesztése. A gyümölcsfelvásárlásra, tárolásra – esetlegesen helyben valamilyen szintű feldolgozása – épülő fejlesztési lehetőségek kiaknázandók. A mezőgazdaság fejlesztése esetében preferálandó az ültetvényes gyümölcstermesztés hangsúlyozása valamint erdők területének gondozása és megőrzése illetve azok további bővítése. A

településen értékelhető iparfejlesztés bizonytalanul várható. helyi kézműves hagyományokra épülő kisipari tevékenység megteremtése, életben tartása javasolt.

A falu, ha közvetlenül valószínűleg magas fokon nem is érintett a desztináció turizmusával, annak hasznából mégis részesülhet. Lehetőségek rejlenek a kiváló agráradottságok talaján a Kisvárda központú turisztikai desztináció attrakcióit kiszolgáló üzemeltetőkkel való kapcsolat megteremtése, beszállítói pozíciók elérése, a desztináció egészséges élelmiszerekkel történő ellátása, helyi termékek őstermelői piacának kialakítása, fejlesztése.



Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése

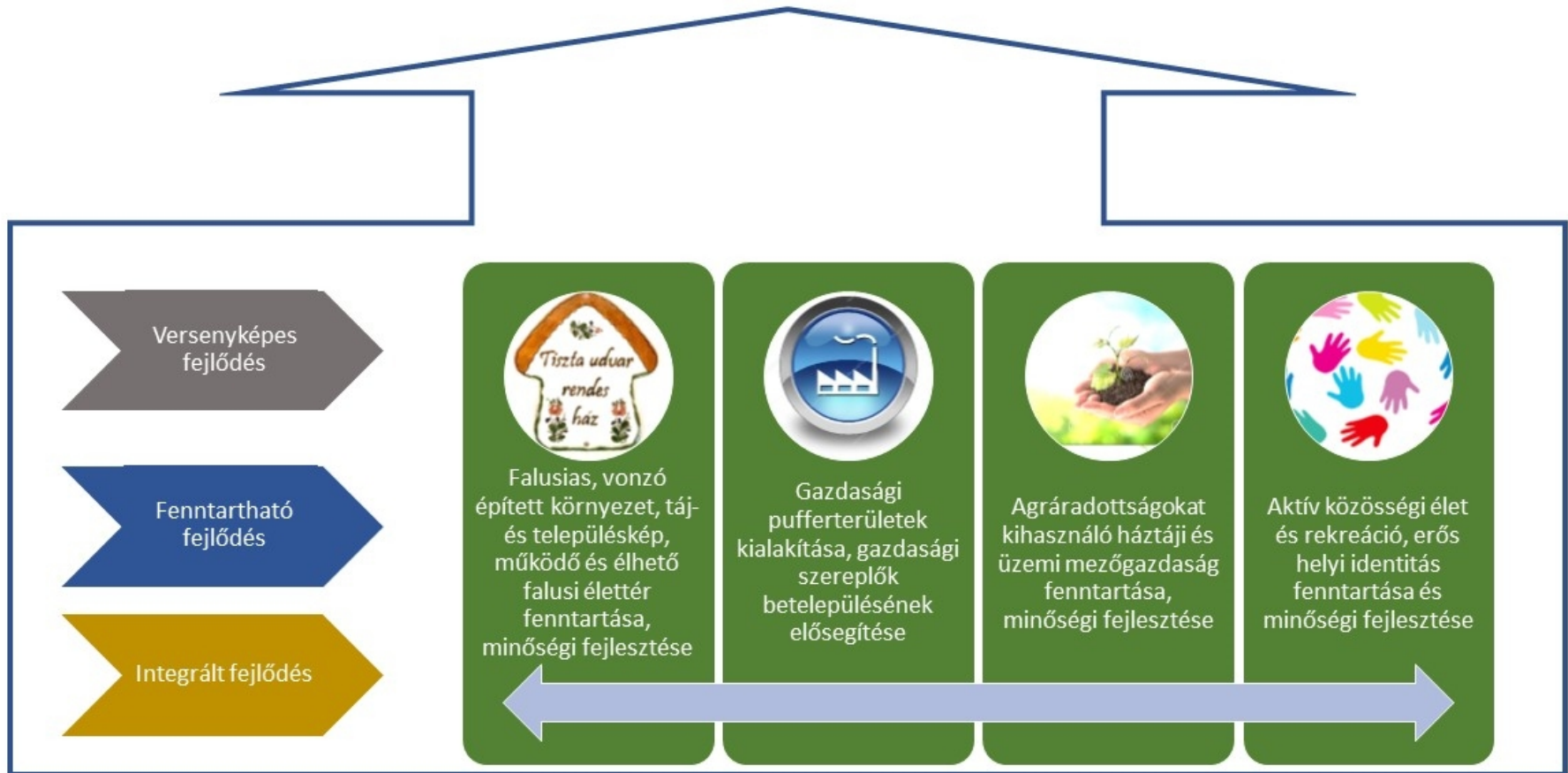
Anarcs közösségi, társadalmi életének meghatározó alakítói, erősítői a helyi önkormányzat, a nevelési-oktatási intézmények valamint a helyi egyházak.

Javasolt a társasági élet aktivizálása szempontjából az oktatási intézményekben közösségfejlesztő programokat szervezni, a működő közösségi tereket fejleszteni, lehetőség szerint akár heti intenzitású tartalommal, eseményekkel feltölteni, amelyeket minden korosztály használ. A tartalmas programok, a szabadidő hasznos eltöltése hozzájárul az itt élők mentális és fizikai egészségének megőrzéséhez. Cél az együttműködő falusi közösség megerősítése (identitás, környezettudatosság, civil élet).

A közösségi tudatformáláshoz, a falusi/térségi kohézió megteremtéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás erősítésére. E cél eléréséhez lehetőséget kínálnak a speciális nevelés programok is, amelyek bevezetése a helyi oktatási-nevelési intézményekben a fiatalok kötődését, lokálpatriotizmusát erősíti.

Különböző fórumok szervezésén keresztül lehetőség van Anarcs életében fontos szerepet játszó kérdések közösségi megvitatására, konszenzus kialakítására. Célszerű a fiatalok kiemelt kezelése az akciók során, fontos lenne fokozott bevonásuk a helyi döntéshozatalba.

Anarcs Község
csendes, meghitt hangulatú falusias, magas minőségű épített és természeti környezettel rendelkező
összetartó és lokálpatrióta lakosságú településsé fejlődik, ahol az alapvető közszolgáltatások magas színvonalúak, a közösségi élet aktív,
erősödő helyi gazdasággal bír.



2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A meghatározott átfogó célok teljesülését beavatkozások rendszere segíti.



Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életér fenntartása, minőségi fejlesztése" átfogó célhoz rendelt beavatkozások

A „Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életér fenntartása, minőségi fejlesztése" átfogó célhoz komplex, egymást kiegészítő és erősítő beavatkozásokat tömörít. **A falu híres költőjének, Czóbel Minkának az Őszi áldás című versében megénekelte idilli hangulat megőrzése a jelenkori anarcsiak és az utókor számára is:**

*“Kis falu van csendes Nyírségben,
Szép nagy kert, a falu közepében....”*

A csendes, meghitt hangulatú községben a Nyírség finom szálló porát suttogó fák szűrik meg a sétára hívogató utcákon. Az **élhető falusi életért megőrzése és minőségi fejlesztése a település megmaradásának kulcsa**, mely komplementer fejlesztésekkel, beavatkozásokkal valósulhat meg.

A vonzó természeti környezet, a jó közlekedési kapcsolatok, a csendes, falusias lakókörnyezet a nyugalmat keresőknek és a kisgyermekes családoknak egyaránt vonzóvá teszik a települést. Anarcs jövőképe érdekében elengedhetetlen, hogy **családbarát élet- és lakhatási körülményeket** biztosítson a település.

▪ **Az épített környezet minőségi fejlesztése, települési arculat megőrzése:**

A község épített öröksége sajátos, az egyedi településkarakter erőteljes meghatározó eleme a változatos építészeti kialakítás, mégis egységes nyugodt az arculata. Ezek megőrzése fontos cél. Az egyedi településkarakter, a megőrzött történetiség egyre jobban felértékelődő adottsága a településeknek. Az egyedi, kellemes arculat kedvezően befolyásolja a község és térségének megítélését, közvetve erősíti annak gazdasági pozícióit, javítja a lakosság életminőségét.

Egy település központja az élet sűrűn használt színtere, Anarcsról általánosan alkotott véleményhez a központi területek állapota, arculata meghatározó. **Ha élhető, könnyen használható egy településközpont annál élhetőbb maga a település egésze.** A településközpont a közösségé, így folyamatos fejlesztése és a meglévő funkciók karbantartása fontos települési feladat. A település arculata és funkcionális sokszínűsége, élhetősége a leghatékonyabb marketing tevékenység. Az ügyintézés és a szabadidő közös eltöltésének lehetősége igen vonzó települési elem, így az önkormányzati és igazgatási szolgáltatások fejlesztése mellett a közterek állapotának minőségi fejlesztése is elengedhetetlen.

A falu épített / természeti környezetének kiemelkedő jelentőségű és szépségű eleme a Czóbel-kúria és annak kertje. Az anarcsi Czóbel-kúria kertje kerttörténeti és kultúrtörténeti szempontból országos jelentőségű. Országos szinten kiemelkedő jelentőségű történeti kert.

Az értékei között említendő idős növényállománya, szép tava és az egyes kerti elemek. **A Czóbel-kúria megőrzése, funkcióinak bővítésével kihasználtságának és látogatottságának növelése fontos eleme Anarcs településképeinek megőrzése és megerősítése szempontjából.**

A meglévő közparkok rekreációs célú bővítése és programokkal való megtöltése hozzájárul az egészséges életmód és a hasznos szabadidő eltöltéséhez.

Anarcs beépített területei jellemzően lakóterületek. **A megfelelő lakhatási körülmények, a minőségi épületállomány és lakókörnyezet a település népességmegtartó erejét javítja, az életkörülményeket nagyban befolyásolja.** A lakhatás körülményei közvetlen hatással vannak az életminőségre, egészségre. A lakosság összetételének és a fizikai környezet iránti elvárások folyamatos változása kihívást jelent a település életében, melyet a rugalmas lakásstruktúra folyamatos kialakításával lehet csupán követni. Az ideköltözők számára alapvető fontosságú, hogy milyen lakáslehetőséget találnak, milyen a lakáskínálat. A települések versenyében igen meghatározó, döntő értékű a beköltöző konkrét igényeinek való megfelelés.

A településen változatos tetőforma figyelhető meg. Jellemzőek a sátozott épületek, az utcára merőleges és az utcával párhuzamos gerincű kialakításokkal. A települési arculat megőrzése érdekében új ház építésénél célszerű a szomszédos épületek figyelembe vétele a telepítés, a magasság, tetőhajlásszög megválasztása során. Az egységes karakterisztika mellett az utcák tisztán tartása is alapvető feladat.

Új lakások építése mellett fontos feladat az üresen álló – elrendezésben, műszakilag vagy funkcionálisan nem megfelelő – lakások bevonása az ingatlanpiacra, ami szorosan összefügg a bérlakásépítéssel és a leromló lakóterületek megújításával.

A lakhatási költségek csökkentésének egyik útja **a közüzemek működési hatékonyságának javítása** által a fajlagos közüzemi díjak csökkentése, a másik a lakások energiahatékony felújításának támogatása.

A településüzemeltetéssel kapcsolatos fejlesztések (közműhálózat [víz-, gáz-, szennyvíz, villamos energia hálózatok], vízrendezés és egyéb kapcsolódó fejlesztések is jelen átfogó cél feladatai között található meg. A levegőtisztaság védelme, zajvédelem, hulladékkezelés csapadékvíz elvezetés, kezelés biztosítása és fejlesztése szintén fontos elemei jelen átfogó célnak.

- **A természeti környezet védelme, tájhasználat optimalizálása**

A környezet védelme így a zöldfelületek fejlesztésével (**mikro klimatikus hatások biztosítása**), a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmének erősítésével, a sziluett védelme, kilátásvédelem megvalósításával tervezett.

A következő évtizedekben kiemelt figyelmet kell fordítani a klímaváltozás globális és lokális hatásaira, adaptációs és mitigációs stratégiákat kell alkotni. A klímaváltozás és egyéb globális környezeti problémák fokozódó környezettudatosságra kell, hogy ösztönözzék a társadalmakat.

A környezeti állapot minőségi javítására, a természetvédelem szempontjainak figyelembe vételére lenne szüksége a községnek. A települési hulladékok környezetkímélő lerakásának megoldatlansága súlyos környezeti gondokhoz vezethet, melynek megoldása az illegális hulladék lerakóhelyek felszámolása, vagy a korábbi lerakóhely rekultivációja.

Biztosítani kell az európai (és egyben nemzeti) **ökológiai hálózat folytonosságát** annak érdekében, hogy a biológiai és tájképi sokféleség, továbbá az ökológiai rendszerek működőképessége fenntartható legyen. Teljes értékűvé Anarcs zöldfelületi rendszere akkor

válik, ha a belterületi zöldfelületek és a meglévő ökológiai hálózat tömbszerűen és szigetszerűen elhelyezkedő elemei az ökológiai folyosókon és zöldfolyosókon keresztül összekapcsolásra kerülnek illetve kapcsolatuk minőségileg fejlesztésre kerül.

A **tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület –felhasználás** irányelvei szerint használhatók fel a területek. Energiatakarékos területfelhasználás során a kompakt település elvének érvényesítése elengedhetetlen. Az önkormányzati ingatlan-stratégia erősítésével az energiatakarékos területfelhasználás szempontjait az önkormányzat hatékonyabban érvényesítheti.

▪ **Energiahatékonyság fokozása, megújuló energiák részarányának növelése**

A közszolgáltatást nyújtó intézmények energiahatékonyságának fokozása, épületgépészeti rendszerének energetikai célú korszerűsítése, a megújuló energiaforrások részarányának növelése szintén jelen átfogó cél beavatkozásai között jelenik meg. Az uniós célok és elvárások, s ezzel összefüggésben a rendelkezésre álló források, és a környezet állapotával szemben erősödő általános társadalmi elvárások az energiagazdálkodást a fejlesztések fókuszába állítják. Az **erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás, a fenntarthatóság szempontjai, az energiafüggőség csökkentésére való törekvés** érdekében Anarcs tovább kívánja növelni az energiafelhasználásán belül a megújuló energia részarányát.

Az energiahatékonyság szempontjait az egyes építkezések esetében is figyelembe kell venni. Ezen a területen az önkormányzati beruházásoknak példamutató gyakorlatot kell kialakítani. Törekedni kell a megújuló energiák hasznosítására az új beruházásoknál, illetve a meglévő épületek energiahatékony átalakítására (pl. utólagos hőszigetelés). Energiahatékony építés célkitűzés a meglévő épületállomány energiatakarékos rekonstrukcióját, az alacsony energiafogyasztású és passzív házak építésének ösztönzését célozza. Energia- és klímaturatossági szemléletformáló tevékenységek fokozott megvalósítása szükséges.

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

Az épített környezet minőségi fejlesztése, települési arculat megőrzéséhez kapcsolódóan

- Közösségi terek minőségi fejlesztése, szükség szerint létesítése
- Zöldfelületek megfelelő hasznosítása, parkosítás
- Közbiztonság biztosítása
- Játsszóterek karbantartása, létrehozása
- A lakókörnyezet védelme
- Arculat, hangulat megőrzése
- A hiányok megszüntetése, funkcióbővítés
- A feltöltődés lehetőségének biztosítása
- Gyerek-centrikus fejlesztések
- A tisztaság megtartása
- A lakhatási körülmények javítása
- Zártkerti lakóegységek rendezése
- Közösségi programok szervezése, szemétszedés
- Ránevelés; szemléletformálás, lakóutcák rendezése, tisztán tartása
- Vízvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül
- Bérlakás-állomány növelése; igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása
- Megfelelő támogatási rendszer kialakítása

- A „kompakt település” elvéhez igazodás
- Műszakilag vagy funkcionálisan nem megfelelő lakások bevonása az ingatlanpiacra
- Tág, igényekhez igazodó lakáskínálat (különböző méretű és típusú lakások, házak előtérbe helyezése)
- Új lakóterületek kijelölése
- Védett elemek számának növelése
- Rendelet megújítása, kataszter pontosítása. szakszerű és pontos szabályozás
- Közösségi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán
- Gazdaságos hasznosítás
- Az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése
- Átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás
- Hagyomány népszerűsítése – önbecsülés forrása
- Települési tervtanács létrehozása
- Településképi véleményezési eljárás használata
- A köz- és magánterületek rendszeres virágosítása
- Meglévő épületek esetén szín, anyaghasználat, egyediség sugárzása
- Új épületek esetében minőségi építészeti karakter megkövetelése, létrehozása
- Egyedi utcabútorokkal, egyedi felfestéssel a településképi karakter erősítése, kiegészítése

A természeti környezet védelme, tájhasználat optimalizálásához kapcsolódóan

- A természeti állapot stabilizálása illetve javítása.
- A védett természeti területek határában a természetvédelmi érdekeket szem előtt tartó területhasználatok, gazdálkodási formák előnyben részesítése.
- A mezőgazdasági üzemek megfelelő lehatárolása.
- A roncsolt felületek rekultivációja
- A hagyományos tájszerkezet megőrzése
- A hálózati elemek (utak, csatornák) zöldfolyosó szerepének erősítése.

Energiahatékonyság fokozása, megújuló energiák részarányának növeléséhez kapcsolódóan

- Energiahatékony rendszerek lakossági alkalmazása
- A megújuló energiaforrások használatának elterjesztését segítő szemléletformálási akciók, figyelemmel a táj- és természetvédelem, valamint a klímaváltozás elleni küzdelem, összehangolt szempontrendszerére
- Kialakult intézményi rendszer épületállományának korszerűsítése, felújítása, megújuló energiahordozók alkalmazása
- A megújuló energiaforrások felhasználásának (pl. napenergia és geotermikus energia) preferálása
- Intézmények energetikai fejlesztése
- Geotermikus energia adta lehetőségek további kiaknázása
- Napenergia hasznosítása
- Biogáz hasznosítása



"Gazdasági pufferterületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése" célhoz rendelt beavatkozások

A gazdasági fejlesztés két alapvető megközelítésben tervezhető. Az első megközelítésben **a hiányzó erőforrások kívülről kerülnek pótlásra**, vagyis befektetőket telepítünk le. Anarcs tekintetében Kisvárda, mint a mikro-térség gazdasági központjának fizikai közelsége, valamint az a tény, hogy Kisvárda további feltárható, kialakítható puffer iparterületekkel korlátozottan rendelkezik, további, jelentős vállalkozások befogadására alkalmas ipari területek kijelölésének feladatát vetíti előre.

A gazdaságfejlesztés második megközelítésben az a törekvés dominál, **a település** saját erőforrásaira építve, az erőforrásokat hatékonyabbá téve **a helyi szereplőket segíti**. A lakosság szükségleteit jellemzően a helyi vállalkozások szolgálják ki, azonban egyrészt Kisvárda, mint a mikro-térség gazdasági központjának fizikai közelsége ebből a szempontból elfolytató erejű hatást gyakorol, másrészt **az anarcsi önkormányzat eszköztára és anyagi forrásai viszonylag szerények a helyi gazdaság érdemi segítéséhez**.

▪ **Az Önkormányzat gazdaságfejlesztése, településmarketing**

Az Önkormányzat képviselő-testületének a feladata a településfejlesztés irányvonalainak, valamint a fejlesztési tevékenységek kereteinek a meghatározása. Az Önkormányzatnak szükséges felvállalnia, hogy katalizátor szervezetként jelenjen meg a helyi fejlesztésekben. Szükséges egy olyan projektszemlélet, amely koncentráltan a fejlesztésekkel foglalkozik. Az Önkormányzat másik fontos feladata **a helyi és térségi partneri kapcsolatok** generálása, illetve a meglévő kapcsolatok továbbfejlesztésének segítése.

A gazdaságfejlesztés, az iparterelepítés érdekében kiemelt feladat a befektetés-ösztönzés feltételeinek megteremtése, amely kapcsolódik az országosan és regionálisan működő információs hálózatokhoz. A meglévő infrastrukturális kapacitásokra épülve szükséges kiépíteni egy hatékonyan működő befektetés-ösztönzési rendszert. Jelenleg Anarcs nem folytatott aktív marketing tevékenységet, vagyis a befektetők felé történő kommunikáció, befektetők megkeresése nem történik meg. Szükséges egy olyan koncentrált marketing tevékenység permanens gyakorlása, amely megfelelő piac szegmentáció alapján feltárja a kínálati lehetőségeit a keresleti oldalnak. Differenciált befektetői kedvezményeket kínáló önkormányzati vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program megerősítése, az aktuális gazdasági folyamatokhoz igazodni képes, rugalmas rendszer fenntartása. A vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program nemcsak a potens betelepülő vállalkozások, hanem a helyi mikro-, ki- és közepes vállalkozások segítését is szolgálja.

▪ **Gazdasági pufferterületek kijelölése**

A falu kiváló adottságú mezőgazdasági területeit figyelembe vevő, azt lehetőség szerint megóvó **iparterület-fejlesztési/bővülési tervének** kivitelezése, a helyi és betelepülni szándékozó vállalkozóknak **telephely-fejlesztési lehetőség** nyújtásával komoly előrelépést tud elérni. A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek

magas hozzáadott értékű tevékenységet folytatnak, foglalkoztatási hatásuk érvényesül, és környezetbarát technológiákat alkalmaznak.

▪ **Értékteremtő közfoglalkoztatás, szociális gazdaság**

A **közfoglalkoztatás**nak köszönhetően már a település egyik legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat lett. A közfoglalkoztatás mára egy olyan potenciállá változott, amelynek gazdasági erőt is képvisel. A közfoglalkoztatásnak azonban fokozatosan el kell mozdulnia a szociális gazdaság irányába, hogy fenntartható váljon. A szociális gazdaságfejlesztés során egyszerre kell fókuszálni a kínálatfejlesztésre és a keresletélénkítésére.

A településvezetésnek fontos célkitűzése kell, hogy legyen integrált foglalkoztatási projektek indítása, közmunka plusz program indítása (köz munkából a szociális szövetkezetig). Törekednie kell a tehetséggondozásra valamint a helyi oktatás, szakképzés helyi igények szerinti rugalmas fejlesztésére.

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

<p><u>Az Önkormányzat gazdaságfejlesztéséhez, településmarketinghez kapcsolódóan</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ A tercier szektor megerősítése, szolgáltató cégek betelepülésének elősegítése befektetés-ösztönzési programok segítségével, a településmarketing intenzitásának növelése▪ (Lakossági és vállalkozói) szemléletformálás▪ Helyi közösségfejlesztés▪ Helyi termékek megismerése, bemutatása▪ Promóció a rendezvényeken▪ Együttműködések fejlesztése▪ Társadalmasítás, kapcsolattartás a településen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);▪ Partnerségi egyeztetések, partnerség biztosítása a térségi szereplőkkel, a lakossággal, gazdasági szereplőkkel, turisztikai társulásokkal▪ Területi gazdaságfejlesztési célú koncepciók, programok, vállalkozási övezetek fejlesztési programjainak és üzleti terveinek összeállítása▪ Gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok▪ Együttműködés, kommunikáció és hálózatépítés▪ Településmarketing (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület)
<p><u>Gazdasági pufferterületek kijelöléséhez kapcsolódóan</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ A meglévő gazdaság, ipar bővítése, továbbfejlesztése▪ A működési környezet javítása: hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása, meglévők minőségi fejlesztése▪ A gazdasági övezet bővítése; az önkormányzati ingatlanok bérbeadása, portfólió kialakításával, megfelelő telephelykínálat kialakítása
<p><u>Értékteremtő közfoglalkoztatáshoz, szociális gazdasághoz kapcsolódóan</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Integrált foglalkoztatási projektek indítása, közmunka plusz program – köz munkából a szociális szövetkezetig)▪ Belső fogyasztás ösztönzése, irányítása▪ Önkormányzati kezdeményezések szélesítése a foglalkoztatottság növelésére, a szegénység felszámolására (a szociális gazdaság irányába való elmozdulással)▪ Helyi önellátás feltételeinek megteremtése, javítása▪ Belső fogyasztás ösztönzése és szervezése



"Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaságfenntartása, minőségi fejlesztése" célhoz rendelt beavatkozások

A termőföld a település fontos természeti erőforrása, így termőképességének megőrzése kiemelkedő fontosságú. A talaj minőségének további javítása, valamint a talajok ésszerű hasznosítása a fenntartható agrárfejlődés kialakításának nélkülözhetetlen feltétele.

A mezőgazdasági művelés a település uralkodó területhasználata, ezen belül is kiemelkedő a szántó művelési ág. Ezekon a területeken szántóföldi növénytermesztés (búza, árpa) és takarmánynövény termesztés (kukorica, napraforgó) folyik. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület a megyei TRT szerint nem található a településen.

▪ **Agrárium fejlesztése**

A beépített területek közvetlen közelében találhatóak „ember léptékű” parcellák, amelyek a gyümölcsösök és különböző haszonnövények termesztésének helyszínéül szolgálnak. A kertek, gyümölcsösök gondozása változó, több helyen találkozhatunk felhagyott kertekkel.

Az integrált földhasználati rendszer alapelve szerint a termőterületeket mindenütt arra és olyan intenzitással kell hasznosítani, amire az a legalkalmasabb, illetve amit **károsodás nélkül képes elviselni**. Ennek az elvnek megfelelően a mezőgazdasági területeken a környezeti és természeti adottságok figyelembevételével, de termelésfejlesztési szempontból is fejleszthető a földhasználat. Jó talajú területeken belterjes (intenzív, high input) termelési célú földhasználat lehetséges. A mezőgazdasági területeken a termőhelyi adottságok fokozottabb érvényesítésével erősíteni kell a termelésben a minőséget és a tájjelleget, és a legkedvezőbb adottságú területeken profitorientált mezőgazdasági termelést kell, illetve lehet folytatni, a jelenleginél intenzívebb szinten, esetleg preferálva az egyedi termékek termelését (vetőmag, ipari növények termesztése, biodízel olajnövények, stb.) a földvédelem fokozottabb érvényesítésével.

Javasolt lépéseket tenni az **élelmiszer-önrendelkezés irányába**, amely a helyi közösségek, termelők, fogyasztók érdekeit védi, és középpontba helyezi a környezet megóvását, az egészséges élelmiszerellátást (**megbízható forrásból beszerezhető élelmiszerek biztosítása**) Közvetlenül földről az asztalra, termelőtől a vásárlóhoz elv gyakorlati megvalósítása javasolt, amely nemcsak az egészséges élelmiszerek elérhetőségét növeli, hanem **a pénzügyi ciklust is zártabbá teszi** a településen illetve a mikro-térség gazdálkodói és lakossága között.

Anarcs gazdaságát erősítendő fontos az önkormányzat és vállalkozásaik **kisléptékű élelmiszerfeldolgozásának fejlesztése** a közétkeztetéshez kapcsolódóan. Emellett fontos a szekunder szektorban az élelmiszeripari feldolgozó- ipar megteremtése, melyet a helyi felvevőpiacok és együttműködések kialakításával, a **rövid ellátási láncok erősítésével**, a kisléptékű élelmiszerfeldolgozás és kapcsolódó értékesítés fejlődéséhez szükséges önkormányzati infrastrukturális feltételek megteremtésével érendő el.

Anarcs Községben a mezőgazdasági vállalkozások aránya magas. A település elsődleges megélhetési forrása a mezőgazdaság. A **több lábon álló (diverzifikált) gazdaság** megteremtése fontos feladat Anarcs számára. Kiemelt terület kell, hogy legyen a **belső fogyasztás ösztönzése**, irányítása.

Az Önkormányzat irányításával, értékteremtő közmunkaprogram elemekkel, a közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture), szociális mezőgazdaság irányába javasolt elmozdulni.

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Kiváló termőhelyi adottságú földterületek figyelembevétele a fejlesztéseknél
- Területtakarékos fejlesztések
- Erdősávok telepítése, védőfásítás
- Környezetkímélő technológiák alkalmazása
- Feldolgozóipar erősítése
- Öntözőrendszer fejlesztése
- Növényvédelmi előírások betartása
- Tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele
- Szerves anyagok hatékony pótlása
- Rendszeres talajvizsgálat
- A talajerózió mérséklése
- Vetésforgók alkalmazása
- Technológiák alkalmazásában való szemléletformálás
- Biogazdaképző tanfolyam szervezése, beindítása
- Közvetlenül földről az asztalra, termelőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése
- Helyi termékadatbázis létrehozása, „kínálati paletta” biztosítása
- Termelői piac kialakítása
- Mozgó bolthálózat létrehozása
- Helyi termékek boltja, termelői bolt
- Közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture), szociális mezőgazdaság
- Helyi termék fesztiválok
- A helyi termékek és javak fogyasztásának ösztönzése, rövid ellátási láncok kialakítása



"Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése" célhoz rendelt beavatkozások

Az „Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése” átfogó cél tömöríti a társadalmi integrációt erősítő beavatkozások sorát; beleértve az egészségügyi, nevelés-oktatási és szociális (a település teljes körű humán infrastruktúrájának) rendszerek fejlesztését, a demokratikus önkormányzatiság biztosítását, a rekreációs és közösségi, kulturális infrastruktúra és azok soft elemeinek fejlesztését egyaránt.

Anarcs Községnek olyan településsé kell válnia, ahol a helyi lakosok számára biztosított a feltöltődés lehetősége, helyszínei. Ennek területei különösen a sport, kultúra, közösségi élet. Nagyon fontos célkitűzés, hogy a képzett fiatalokat helyben tartsuk. Ehhez a munkahelyen kívül, megfelelő lakás, szabadidős sportolási és szórakozási lehetőség, közösségi életre, találkozásokra alkalmas terek, jó közösségi közlekedés és jó gyermekintézmények szükségesek.

A település kulturális értékei, az egyházi és települési kultúrtörténeti emlékei, a kulturális hagyományaira valamint örökségturisztikai célpontként definiálható Czóbel-kúriára és a Teleki-Rabovay-kúriára alapozott turizmus multiplikátor hatása révén a turizmust kiszolgáló ágazatok (pl. kézművesség, szálláshely és vendéglátás) megjelenését is eredményezhetik.

A lakosság egészségi állapota alapvetően befolyásolja a humán erőforrások minőségét. Cél a hatékony egészségügyi rendszerek, prevenció és rehabilitáció szélesítése; a prevenció és egészségmegőrző programok, szemléletformálási akciók fenntartása az egészségügyi szféra és civil szervezetek bevonásával. Kiemelten fontos a demográfiai folyamatok miatti idősök mellett a perifériára szorultak ellátásának, re-integrálásának segítése. Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztéseket integráltan, térségi alapon zajló turisztikai szervezetrendszer fejlesztése révén szükséges megvalósítani. Kiemelten javasolt a térség turisztikai központjaként is kiemelkedő Kisvárdai járásszékhellyel történő kapcsolatfelvétel, egyeztetés.

Az óvodai ellátás biztosításán túl a bölcsőde létrehozását is tekintve alapvetően pozitívnak tekinthető az önkormányzat azon törekvése, hogy lehetővé tegye a szülők munkahelyre történő visszatérését, és az ennek érdekében megtett lépéseit. Az általános iskolai köznevelés esetében sajnálatos ténynek tekinthető a tanulók számának a csökkenése, ami egyértelműen a demográfiai folyamatok eredménye.

A jövőkihívása, hogy a különböző feltételeknek és igényeknek megfelelően minden korosztály megtalálja a számára megfelelő módot kulturális életének kiteljesítésére. Az önkormányzat feladata, hogy ezeket az alternatívákat biztosítsa úgy, hogy vagy saját maga valósítja meg, vagy pl. civil szervezetekkel és a helyi egyházakkal együttműködve, azoknak segédkezet nyújtva hívja életre azokat.

A demokratikus helyi kormányzás a jó kormányzás (demokratikus döntéshozatalt, a döntés előkészítésben való közösségi részvételt, a konszenzusra való törekvést) és a közönség fenntartható fejlődés melletti elkötelezettségét jelenti. Cél a közszolgáltató rendszereknek minőségi fejlesztése, ügyfélbaráttá tétele. Erre alapozva egy szolgáltató és gondoskodó település víziója fogalmazódik a következő fejlesztési periódusban, ahol a közszolgáltatások ügyfélbarátok és szolidárisak. A lakosság magasabb szintű bevonása szükséges a településfejlesztés folyamatába. Az önkormányzati rendszer rentabilitásának és hatékonyságának növelése cél. A hatékonyság növelésének két célja van, egyrészt a

költségvetés működési kiadások oldalának csökkentése, azaz a fejlesztésre fordítható pénzeszközök növelése, másrészt a lakosság terheinek csökkentése. Ennek eszköze lehet az intézmények energiaracionalizálása, de a térségi hatókörű intézmények kihasználtságának növelése is.









Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Rendezvénytér kialakítása
- Megfelelő utcabútorok biztosítása
- Sportlehetőségek, bő kínálat biztosítása; meglévő sportpályák nagyobb hasznosítása, megújítása
- Akadálymentesítés
- Funkcióbővítés
- Minőségjavítás
- Szolgáltatások színvonalának növelése
- A meglévő attrakciók fejlesztése, új vonzerők kialakítása
- A fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség
- A lakosság tájékoztatása (internet, újság, beszélgetések stb.)
- A lakosság döntésbeli részvétele
- Községi rendezvények biztosítása
- Lakótérségi rendezvények biztosítása (szemétszedés, garázsvásár, lakossági piac stb.)
- Gyermekek- és családbarát programok biztosítása
- A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése
- A múlt, a jelen és a jövő bemutatása
- Anarcs arculatát kiemelő fejlesztések
- Oktatásba, nevelésbe való bevonása helyi hagyományoknak
- Sportoló lakosság számának növelése
- Mozgásra, egészséges életmódra való nevelés
- Sportpályák megújítása, aktív használata
- Tömegsportolási lehetőségek kínálatának bővítése (szükség szerint a környező településekkel közösen)
- Helyi sportrendezvények bővítése
- Bölcsőde létesítése
- A szabadidő-eltöltés és a szórakoztatás feltételeinek javítása
- Hagyományőrző események szervezése
- Hagyományőrzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatása
- Helyben gyártott kézműves és élelmiszeripari termékek megjelenésének ösztönzése, árusítása
- A civil egy egyházi szervezetek bekapcsolása a településfejlesztés döntési mechanizmusába, bevonásuk a fejlesztések megvalósítói körébe
- Az elektronikus és e-ügyintézés fejlesztése, családbarát ügyfélszolgálatok kialakítása, megőrzése
- A közszolgáltatások, közfeladatok ellátásához szükséges infrastruktúra (épület és eszközök) megteremtése, pótlása, fejlesztése
- A szolgáltatások minőségének javítása (módszertani fejlesztések, minőségirányítási rendszerek bevezetése, humán erőforrás-fejlesztés)

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A településnek rendelkeznie kell egy olyan hosszú távú jövőképpel, amely egy tudatos értékválasztást tükröz, illetve kijelöli azt a célállapotot, amelyet Anarcs 2030-2035-re akar elérni. A jövőkép egy olyan vízió, amely a helyzet meghatározásból származó megállapításon alapul. Az átfogó célok Anarcs középtávú, vagyis 5-7 éves fejlesztéspolitikai céljait rögzítik. A jövőkép elérése érdekében kerülnek meghatározásra az átfogó célok, vagyis a jövőkép teljesülésének előfeltételei. Azokat a középtávon realizálandó fókuszpontokat rögzítik, amely a településfejlesztés súlypontjai lesznek, továbbá kellően komplexek és átfogóak, azaz minden fejlesztési területet beazonosít, rögzít. Esetünkben a célállapot az átfogó célok esetében megegyezik a jövőkép eléréséhez rendelt 2030-2035 évekkel. A településfejlesztési koncepció továbbá beavatkozásokat jelöl meg az egyes átfogó célokhoz kapcsolódóan.

Az átfogó célok komplementer jellegűek, egymást erősítő hatásúak. A célrendszer belső koherenciáját az alábbi ábrák szemléltetik.

	 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi élettér fenntartása, minőségi fejlesztése	 Gazdasági puffertérületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése	 Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése	 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése
 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi élettér fenntartása, minőségi fejlesztése				
 Gazdasági puffertérületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése				
 Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaságfenntartása, minőségi fejlesztése				
 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése				

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Anarcs Községben lakosság száma és területi nagysága alapján – a módszertani ajánlások figyelembevételével – nem kerültek településrészek beazonosításra.

2.3. A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz

2.3.1. EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia sikeres megvalósításában a városoknak kiemelkedő szerep jut, azonban a kisebb települések, a nagyközségi és községi jogállású települések is nagyban hozzájárulnak azok eléréséhez. Magyarország lakónépességének egynegyede falvakban él, emiatt jelentős azok hozzáadott értéke a célok elérésében. A jövőbeni kohéziós politika célul tűzi ki az integrált településfejlesztés ösztönzését, amely elősegíti a fenntartható fejlesztést, s ezzel erősíti a települések kohéziós politikában betöltött szerepét. Alapelveként fogalmazódik meg, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak olyan integrált stratégiákat kell támogatnia a fenntartható fejlődés érdekében, amely célul tűzi ki a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák kezelését. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó EU stratégiához, illetve az egyes alapok célkitűzéseire, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében minden egyes európai strukturális és beruházási alap tematikus célkitűzéseinek és Anarcs Község Településfejlesztési Konceptiójának célrendszerét az alábbi táblázat mutatja be:

	 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életér fenntartása, minőségi fejlesztése	 Gazdasági puffterületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése	 Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése	 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése
1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése				
2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése				
3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása				
4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban				
5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés				
6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése				





Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

	 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életter fenntartása, minőségi fejlesztése	 Gazdasági pufferterületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése	 Agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése	 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése
7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása				
8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása				
9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc				
10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba				
11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás				





	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

2.3.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK)

Az OFTK a kormányzati fejlesztéspolitika 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Kelet - Közép Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg. A településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszer illeszkedését az OFTK átfogó célkitűzésekhöz a következő oldalon található táblázat foglalja össze:

		 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életter fenntartása, minőségi fejlesztése	 Gazdasági pufferterek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése	 Agráradoottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése	 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése
Szakpolitikai	Versenyképes, innovatív gazdaság				
	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság				
	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése				
	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I				
	Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom				
	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság				
	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme				
Területi	Az ország makro-regionális szerepének erősítése				
	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat				
	A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése				

Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

	 Falusias, vonzó épített környezet, táj- és településkép, működő és élhető falusi életér fenntartása, minőségi fejlesztése	 Gazdasági pufferterületek kialakítása, gazdasági szereplők betelepülésének elősegítése	 Agráradoottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése	 Aktív közösségi élet és rekreáció, erős helyi identitás fenntartása és minőségi fejlesztése
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése				
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése				
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása				

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

2.3.3 Szabolcs – Szatmár – Bereg Megye Területfejlesztési Konceptiója

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2014-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója három átfogó és 4 tematikus, illetve 3 területi stratégiai célt jelölt ki. Az átfogó célok ötvözik a megye legfontosabb gazdaságpolitikai, társadalompolitikai, ökológiai kihívásokra adott válaszait.

Átfogó célok illeszkedése:

Az aktív megye – Értékkeremtő közfoglalkoztatás és az aktivitás növelése: Az aktív megye átfogó cél a foglalkoztatási, munkaerő piaci kérdéseket és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja.

A szolidáris megye – A szegénység felszámolása és a leszakadó térségek felzárkóztatása: A szolidáris megye Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legégetőbb társadalmi, szociális problémáira és a tartós leszakadással veszélyeztetett térségek felemelésére fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési stratégiákat.

A vonzó megye – Vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése: A vonzó megye azokat a fejlesztéspolitikai irányokat jelöli ki, amelyek egy ideális és fenntartható ökológia állapotot megtartása mellett egy befektető- és vállalkozásbarát üzleti környezetet hoznak létre, a helyi közösségek életminőségét javítják és az ide érkező turisták igényeit, szükségleteit is kielégítik.

Anarcs Község Településfejlesztési Koncepciójában megfogalmazott részcélok illeszkedését Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciójának stratégiai céljaihoz az alábbi táblázat mutatja be.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Településfejlesztési Koncepció stratégiai céljai	Anarcs Község Településfejlesztési Koncepció kapcsolódó átfogó céljai
1. Versenyképes élelmiszergazdaság: Az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon	
2. Zöld megye: Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás	
3. Proaktív megye: A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása	
4. Képzett megye: Rugalmas szakképzési, felsőoktatás és innovációs környezet kialakítása	
5. Fejlett centrum: A nyíregyházi agglomerációnak mint gazdasági, foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése	-
6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok: A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése	-
7. Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák: A megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése	

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A Településfejlesztési Konceptió előkészítése részeként elkészítésre kerül a jelenlegi tervezés első fázisában a vonatkozó Megalapozó Vizsgálat (MV), amely a 314/2012. (XI.8.). Korm. rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően – a 2011-es népszámlálás és a legfrissebb statisztikai adatok feldolgozásával - készült, így valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges.

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a kijelölt átfogó és részcélok mentén lehet kijelölni. Az adatok körének kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetőek legyenek. Javasolt mérhető indikátorok a településfejlesztés monitorozása érdekében az alábbiak:

Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Gazdasági fejlődés indikátorai				
A települési gazdaság teljesítménye	Működő gazdasági szervezetek és egyéni vállalkozók éves nettó árbevétele (cél: növekedés)	millió Ft	NAV	Éves
Vállalkozások száma	Működő vállalkozások száma	db	KSH	Éves
Vállalkozások által aktivált beruházások volumene		millió Ft	NAV	Éves
Vállalkozói szerkezet	A helyi vállalkozások megoszlása a foglalkoztatotti létszám alapján	fő	KSH	Éves
Újonnan betelepült vállalkozások száma	A településre újonnan betelepült vállalkozások száma	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
Vállalkozások jövedelmezősége	Iparüzési Adó növekedésének vizsgálata	Ft	Polgármesteri Hivatal	Éves
A település kereskedelmi szolgáltatásai	Kiskereskedelmi egységek száma	db	KSH	Éves
A településen élők munkajövedelme	A foglalkoztatottak éves munkajövedelme	millió Ft	NAV	Éves
Munkanélküliségi ráta	A munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva	%	KSH	Éves
Foglalkoztatottsági ráta	A foglalkoztatottak aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva	%	TEIR	Éves
Aktivitási ráta	Az aktív korú népesség aránya a teljes lakónépességben belül	%	KSH	évente
Vendégéjszakák száma	Kereskedelmi és magán szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma (cél: növekedés)	vendégéjszaka	KSH	Éves
Társadalom fejlődés indikátorok				
Lakónépesség száma	A településen élők száma	fő	KSH	évente
A település korszerkezete	0-14 éves és a 60 év fölötti korosztály aránya a népességben belül, öregedési index értékelése	%	KSH	évente

Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Vándorlási egyenleg	A településre el és a településre beköltözők arányának vizsgálata	%	KSH	évente
Születések száma	Élve születések számának vizsgálata a lakónépességben belül	fő	KSH	évente
A települési lakosság jövedelme	Átlagkereset vizsgálata	Ft	NAV	Évente
Aktív kereső nélküli háztartások száma	Az aktív kereső nélküli, aktív korú taggal rendelkező háztartások száma	db	KSH Népszámlálás	10 évenként
A társadalom elszegényedése	segélyezettek száma és megoszlása az egyes segélyezési típus alapján	%	Szociális iroda	Évente
Szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek népességszáma	A szegregált körülmények között élők száma	fő	Polgármesteri Hivatal	Éves
Társadalmi önszerveződés fejlődése	Civil szervezetek száma	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
Települési környezet				
Rehabilitált terület nagysága	Településfejlesztési beruházással érintett terület nagysága	m ²	Polgármesteri Hivatal	Éves
Barnamezős területek funkcióváltása	Hasznosított funkcióvesztett épületek, barnamezős területek nagysága		Polgármesteri Hivatal	Éves
Rehabilitált lakásállomány nagysága	A felújítással, energetikai korszerűsítéssel érintett lakások aránya a lakótelepeken	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Megújuló energiák felhasználásának növekedése	Megújuló energiák használatának aránya a teljes energia felhasználásán belül	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Energia megtakarítás mértéke a közintézmények működtetésében	A közintézmények energiafogyasztásának csökkenése	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Kerékpárutak hossza	Bel- és külterületén lévő kerékpárutak hossza	km	Polgármesteri Hivatal	Éves
Zöldfelületek nagyságának növekedése	Zöldfelületek aránya a települési területekhez viszonyítva	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Lakossági elégedettség javulása	Primer felmérés keretében évente kérdőíves felmérés elvégzése a lakosság körében	%	Polgármesteri Hivatal,	Éves
Kulturális rendezvények résztvevőinek száma	Színházi előadások látogatóinak száma + kulturális és ismeretterjesztő rendezvények résztvevőinek száma (cél: növekedés)	fő	Polgármesteri Hivatal,	Éves

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Területi-felhasználást érintő változások:

Külterület:

- Temető területének bővítése a belterület déli határánál a Baktalórántháza felé vezető út mentén:
 - Kertes mezőgazdasági területből beépítésre szánt különleges temető terület: 1,95 ha
- Különleges idegenforgalmi terület kialakítás a település keleti részén a belterület és a közigazgatási határ között:
 - Kertes mezőgazdasági területből beépítésre szánt különleges idegenforgalmi terület kialakítása: 5,80 ha

Belterület:

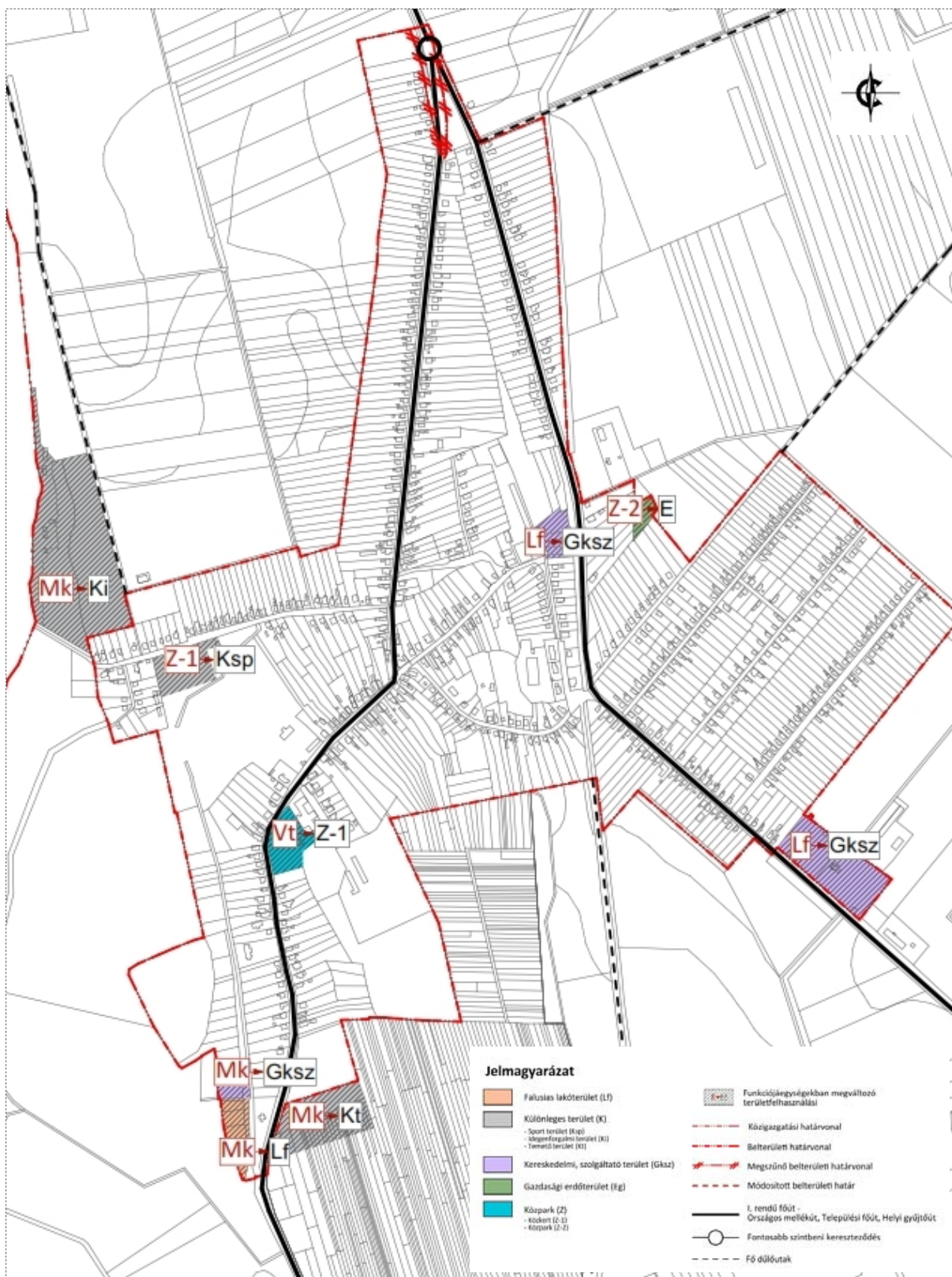
- A belterület délkeleti részén Vásárosnamény felé vezető út mentén kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kialakítása:
 - Falusias lakóterületből kereskedelmi szolgáltató terület: 2,11 ha
- Erdő terület kialakítás a belterület északkeleti részén:
 - Közparkból Erdőterület: 5,24 ha
- Kereskedelmi szolgáltató terület bővítés a Vasút utca végén:
 - Falusias lakóterületből kereskedelmi szolgáltató terület: 0,53 ha
- Sportterület kialakítása a Ságvári utca mentén (Czóbel – kúria kertje):
 - Közparkból különleges beépítésre szánt sportterület: 5,24 ha
- Közkert kialakítása a Kossuth Lajos utca mentén (Telekiá-kúria kertje):
 - Településközpont vegyes területből közkert: 5,24 ha
- A belterület déli részén, a Baktalórántháza felé vezető út mentén, kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kialakítása:
 - Kertes mezőgazdasági területből kereskedelmi szolgáltató terület: 0,42 ha
- A belterület déli részén, a Baktalórántháza felé vezető út mentén, falusias lakóterület kialakítása:
 - Kertes mezőgazdasági területből falusias lakóterület: 0,67 ha

Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ



(Forrás: saját szerkesztés)

Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ



(Forrás: saját szerkesztés)

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A kulturális örökség védelmét a 2001. évi LXIV. törvény szabályozza. A törvény hatálya a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra terjed ki. A művi értékeket is magába foglaló fejlesztések szabályozási kereteinek meghatározásánál, elsődleges szempont kell, legyen az adott érték védelme mellett a hasznosítására irányuló infrastrukturális beruházás szigorú kereteinek rögzítése egyedi jelleggel. Továbbá a közvetlen környezet illeszkedési elvét is, különös tekintettel lakó és gazdasági területek határvonalánál. A helyi építési szabályzatban a feltétel rendszerét ki kell dolgozni, figyelembe véve a fenntarthatóságot.

Anarcs közigazgatási határában található nyilvántartott régészeti lelőhelyek

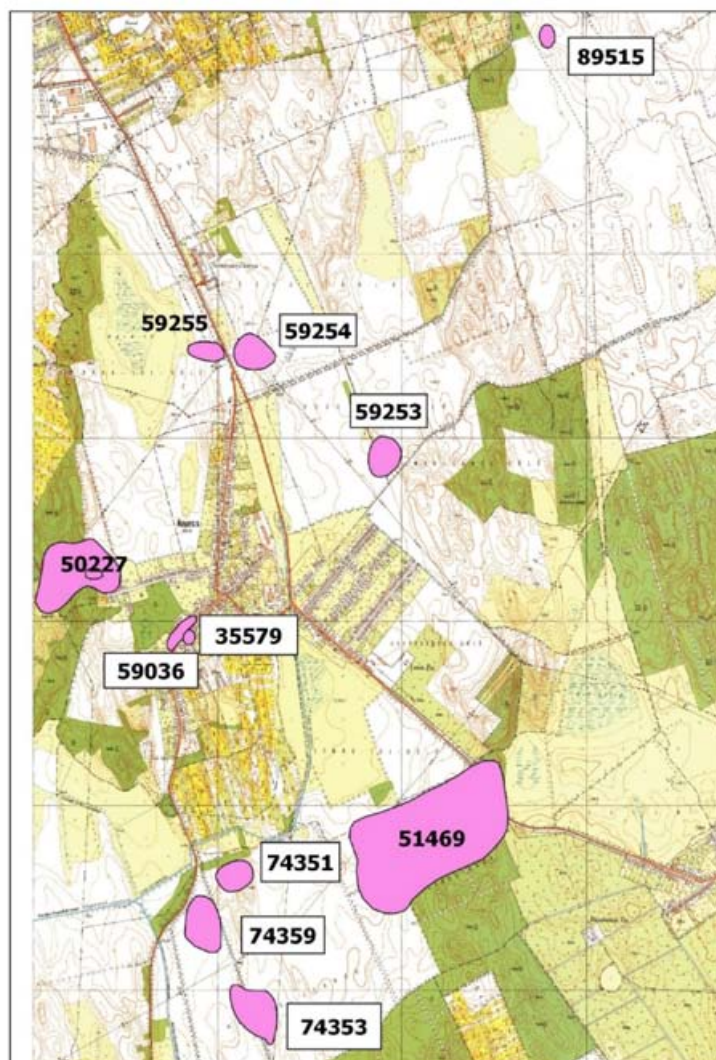
azonosító	lelőhelyszám	név	leírás	HRSZ
50227	Ajak 12.	Czóbel-birtok, Ajak 12. számú lelőhely	A XIX. század utolsó harmadában egy honfoglalás kori temető leletei kerültek felszínre.	093/4, 099/4, 099/3, 099/2, 098, 044/2, 043, 168/1, 168/2, 167/1, 167/2, 166/1, 166/2, 165, 164/8, 045
51469	1.	Csobod	Szabolcsbáka és Anarcs közt az elpusztult Csobod község maradványait találták meg talajfogatáskor	0135/3, 0135/4, 0145, 0147/3, 0150/1, 0150/2, 0150/3, 0149/1, 0151, 0152, 0153, 0155, 0163/3, 0163/4, 0149/2, 0162, 0159, 0163/7, 0163/8, 0163/9, 0163/10, 0160/1, 0160/2, 0160/3, 0160/4, 0160/5, 0156, 0154/2, 0154/5, 0154/6, 0154/7, 0154/8, 0154/9
35579	2.	Kossuth Lajos u.	gótikus középkori templom	279, 277/4, 253/3, 277/6, 278, 280
59253	3.	Rozsföld-dűlő (6.lh.)	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	0110/30, 0110/31, 0110/32, 0110/33, 0110/34, 0110/35, 0110/36, 0110/37
59254	4.	Rózsás-dűlő (7.lh.)	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	068/2, 068/3, 068/4, 068/5, 067, 066/11, 066/16, 066/18
59255	5.	Báró-tói-dűlő (8.lh.)	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	049/14, 049/15, 049/16, 049/17, 049/18, 65/1, 057
59036	6.	Kossuth L. u. - Református templom környéke	optikai kábel fektetés során a középkori település maradványait lehetett megfigyelni	203, 253/3, 199/3, 199/4, 199/5, 202, 204, 205, 206, 207, 208
74351	7.	Szőlődombtól délre I.	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni	06/9, 06/10

Anarcs Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

			kerámiatöredékek szóródása alapján	
74353	8.	Hosszú-Csabod	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	017/3, 017/4, 017/1, 017/2, 05, 06/6, 06/24, 06/7, 06/12
74359	9.	Hosszú-Csabod ÉNy	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	017/9, 017/13, 017/12, 017/11, 017/10, 017/14, 05
66194	10.	Báró-Tói-dűlő	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	044/2
89515	11.	Kincses- dűlő É- i része	terebbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	094/3

Anarcs közigazgatási határában miniszteri rendelettel védetté nyilvánított régészeti lelőhely nem található.

Anarcs közigazgatási határában húzódó nyilvántartott régészeti lelőhelyek



A nyíregyházi Jósa András Múzeum Régészeti Adattárának feljegyzései alapján további régészeti lelőhelyek valószínűsíthetők még Anarcs határában, azonban a kevés és pontatlan helymegjelölések miatt ezek pontos beazonosítása nem lehetséges.

Szmrecsányi István birtoka

Dr. Zsiday Dániel ajándékként került a múzeumba egy bronzkori raktárlelethez tartozó tárgye gyűttes

Bende laposa

Czóbel József, a fia által gyűjtött bronzkori, és Árpád-kori régészeti leleteket beszolgáltatja a múzeumnak

Kisvárda Anarcs között

Czóbel Imre ajándékozott a múzeumnak szórvány őskori és szarmata leleteket: nyitott bronzkarika, kőeszközök, fehér üveggyöngy, két kislelű cserépedény, csorba cserép pohár

Anarcs határa

1869-ben közelebbi helymegjelölés nélkül egy szórvány neolitikus kőbaltta került a múzeumba.

Anarcs határa

Czóbel Imre ajándékként, közelebbi helymegjelölés nélkül szórvány őskori edény került a múzeumba.

Anarcs határa

1928-ban, közelebbi helymegjelölés nélkül Kozák István tanár bronzkori karperecet adott a múzeumnak.

Anarcs határa

1871-ben, közelebbi helymegjelölés nélkül Czóbel Minka szórvány Marcus Aurelius, Commodus ezüst pénzeit ajándékozta a múzeumnak.

Anarcs határa

A Rómer-dűlőtől mintegy 600 ölnyi távolságban, az ajaki határban hol a vasúti földhányások történnek, Czirbes Tamás kisvárdai mérnök régi temetkezésekre talált, Czóbel Imre ajándékként kerültek be az őskori urnatemető leletei a múzeumba.

Anarcs közigazgatási határában húzóóó régészeti érdekű területek

Középkori templom környezete

A középkori Anarcs pontos elhelyezkedését, kiterjedését nem ismerjük, annak elhelyezkedésére a középkori eredetű templom elhelyezkedése utal. A település középkori központjában a templom állt. A középkori településhez tartozó épületek, régészeti jelenségek a templom körül húzóóó. A belterületen végzett régészeti kutatások hiányában a középkori település pontos kiterjedésének megrajzolását nem tudjuk elvégezni.

A középkori település maradványait a belterületen modern építési törmelék borítja, amelynek vastagságát régészeti kutatás hiányában nem ismerjük, azonban azt valószínűsíthetjük, hogy

egy-egy építkezés pinceszintjén már lehet számítani késő középkori-kora újkori településmaradványok előkerülésére. A fentieknek megfelelően a település központjában, a mélyebb alapozási síkkal rendelkező építkezések esetén különös gonddal kell eljárni. Az építkezések földmunkáihoz pedig javasolt a régészeti felügyelet megrendelése.

Anarcs határában további régészeti érdekű területeket találunk az az egykori szikes tavak, mocsarak, lápok magas partjain.

Lénár-tó, Szoros-tó, Báró-tó, annak vízmentes magaspártja régészeti érdekű területnek minősül, ahol a kulturális örökség védelméről szóló törvény értelmében régészeti leletek előkerülésére kell számítani.

Műemlék, műemlékegyüttes

- Református templom, műemléki törzsszám: 6059, helyrajzi szám: 279, Kossuth u. 35.
- Czóbel kúria, műemléki törzsszám: 6060, helyrajzi szám: 203, Kossuth u. 32.
- Teleki-Rabovay kúria épületegyüttese, műemléki törzsszám: 11067, helyrajzi szám: 275, 277/3, Kossuth u. 43. kápolna, kert, lakóépület

A műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság azonban a nemzeti sírkert részévé nyilvánította Czóbel Minka, a Czóbel-kúria parkjában álló síremlékét.

Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Az országos műemléki védelem alatt álló épületek esetén a református templomhoz kapcsolódóan, külön jogszabályban, az 1186/1992. OMF határozatban jelöltek ki műemléki környezetet. Ennek megfelelően a református templom műemléki környezete a 277/6, 277/4, 276, 231/3, 231/2, 231/1, 211/2, 277/3, 277/1, 274/1, 253/3, 203, 279, 040/6, 230/2, 230/1, 284, 281, 280, 278, 202, 233, 211/1, 210, 209, 208, 207, 206, 205, 204, 277/11, 277/10, 277/9, 277/8, 277/7, 275 helyrajzi számú ingatlanokat fedi le.

Helyi védelem

- Görög katolikus templom, hrsz.: 204, Kossuth u. 34.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A településfejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátásában, a fejlesztések megvalósításához szükséges pályázatok elkészítésében és a projektek menedzselésében, ellenőrzésében így egy állandó, műszakilag – gazdaságilag – pénzügyileg – jogilag képzett szervezeti egység vesz részt az Önkormányzati Hivatalon belül. Ez a szervezeti egység látja el a településfejlesztéssel és a beruházásokkal kapcsolatos főbb feladatokat.

Az ő munkájukat segítik a Képviselőtestület Bizottságai, és az eseti jelleggel megbízott külső tanácsadó cégek.

A településfejlesztés megvalósításáért két szervezeti egység felelős, egyrészt egy stratégiai menedzsment szint, másrészt egy operatív menedzsment szervezeti egység.

Stratégiai menedzsment szint

Képviselő-testület

A stratégiai döntéshozatal a Képviselőtestület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (kölségetvetési rendelet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról.

Bizottságok

A Képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai.

A stratégiai menedzsment szervezet a stratégia egészének megvalósulását követi nyomon, a megvalósult fejlesztések egymásra gyakorolt hatását vizsgálja, a kockázatok elemzését és értékelését is elvégzi, ellenőrzi és irányítja az operatív szint tevékenységét. A stratégiai menedzsment feladata, hogy vizsgálja azon külső –elsősorban szabályozási-, társadalmi-, gazdasági környezet változásához kötődő- tényezőket, melyek a stratégia megvalósulására hatással vannak. Mindezek figyelembevételével szükség esetén beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg, azokról döntéseket hoz. Feladata még a támogató szervezetekkel, stratégia megvalósításában kiemelt jelentőségű partnerekkel történő kapcsolattartás, együttműködés.

Az **operatív menedzsment szervezeti egység** tagjai az önkormányzat munkatársai és szükség esetén külső megbízottak. Az operatív menedzsment felelős az egyes projekt tevékenységek szakmai, pénzügyi lebonyolításáért, azok megfelelő határidőre történő teljesüléséért. A menedzsment szervezet beszámolókat készít a stratégiai menedzsment szervezetnek illetve a támogatók felé.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A Településfejlesztési Koncepció (TK) végrehajtásáért felelős menedzsment szervezet egyik legfontosabb feladata egy olyan átfogó és hatékony monitoring rendszer működtetése, mely képes arra, hogy a felállított célrendszer eléréséhez szükséges számszerűsíthető eredmények teljesülését nyomon kövesse.

A monitoring rendszer kialakítását számos elv alakította. Fontos szempontként jelent meg az a **tapasztalat**, hogy a **2007-2013-as időszakban** a célok méréséhez szükséges adatok nem, vagy csak igen korlátozott mértékben álltak a település rendelkezésére. Ez egyrészt nagyban befolyásolta a település számára választott fejlesztési stratégia sikerességének mérését, megítélését, másrészt jelentősen megnehezítette az egyes megvalósuló fejlesztések keretében szükséges adatszolgáltatások teljesítését, csorbította azok összehasonlíthatóságát. Ezen felül pedig számos esetben szükségessé tette az indikátorvállalások felülvizsgálatát, szükség szerinti módosítását, amely jelentős adminisztratív terhet jelentett a kedvezményezettek számára. Ezt tovább tetézte az egyes indikátorok (számszerűsíthető mutatók) nem egyértelmű és egységes értelmezése, számítási módszertanának hiánya.

Ezen tapasztalt nehézségekből fakadóan, továbbá a **2014-2020-as tervezési ciklusban** alkalmazandó **„eredményközpontúság” elve** miatt a monitoring rendszer tervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani az eredmények nyomon követésére. Az indikátorok, célértékük, legfőképpen teljesülésük szerepe különösen hangsúlyossá válik, így elengedhetetlen, hogy a stratégiában szerepeltetett indikátorkészlet egyértelmű és hozzáférhető adatokra épüljön, illetve, hogy a vállalások reálisan teljesíthetőek legyenek.

Az indikátorok tervezése kapcsán fontos elem, hogy minden elvárt információt tartalmazzon a stratégia, így az indikátor típusát, az indikátor bázis és célértékét, az indikátor forrását és a mérésének módját, gyakoriságát is. Mindezek figyelembevételével javasolt kialakításra jelen Koncepció monitoring rendszere és működtetési mechanizmusa. A tervezők indikátorokra vonatkozó általános **alapelvei** a következők voltak:

- 1.** Az első kritérium az adatok hozzáférhetősége, hiszen ha egy mutató nem hozzáférhető, akkor kvázi használhatatlan, azaz projekt és programszinten sem alkalmazható érdemben. Célszerű volt tehát olyan indikátorokat meghatározni, amelyek a megvalósítás adott szakaszában bizonyosan kimutathatók.
- 2.** Az indikátor legyen megbízható, azaz a valós állapotot tükrözze.
- 3.** Az információ frissessége nagyon fontos minőségi kritérium, azaz egy adott időponthoz kötött indikátornak valóban arra az adott időpontra vonatkozó információt kell mutatnia.
- 4.** A mutatónak relevánsnak kell lennie, azaz a projekt azon jelenségét kell mérnie, ami érdekes a program egésze szempontjából.
- 5.** A jó mutatónak meghatározottnak kell lennie, hogy bárki, akinek használnia kell, megértse, és valóban arra a jelenségre vonatkozzon, amit mérni szeretnénk. A mutató értelme, jelentése, azonos kell, hogy legyen a döntéshozók, a nyilvánosság és a projektmenedzsment számára, pontosan kell tükröznie a mért, vizsgált fogalmat.

Az operatív menedzsment feladata, hogy beavatkozásokként külön-külön meghatározott időszakonként (évente, félideben, hosszabb távon) **mérje az indikátorok aktuális értékét**, azokról **beszámoljon** a stratégiai menedzsment szervezetnek.

A korábbi tervezési időszak egyik legfontosabb indikátorokhoz kapcsolódó problematikája volt, hogy nem létezett előre meghatározott indikátor-definíció, ebből adódóan az egyes indikátorok alatt a program végrehajtásában résztvevő más-más szereplők nem ugyanazt értették. Ezen félreértések kiküszöbölése céljából a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan már készülnek a vonatkozó, főként a települési önkormányzatok fejlesztéseire fókuszáló **TOP Indikátor definíciós lapok**, így az indikátorok kiválasztása ezek előírásainak (definíció, számítási mód, teljesülés elvárt időpontja, elvárt igazoló dokumentumok stb.) figyelembevételével történt. Azon mutatók esetében, melyek tekintetében a támogató szervezet nem határoz meg előírást, a menedzsment szervezet saját mérési módszertant dolgoz ki, melyeket a monitoring során következetesen alkalmaz.

A stratégiai menedzsment szint feladata a monitoring során az értékelés, **elemzés, visszacsatolás és döntéshozás**. A stratégiai menedzsment szervezet a megadott adatok alapján végez értékelést, melynek célja elsődlegesen a stratégiában kitűzött célok megvalósulásának áttekintése. Az értékelés az elvárt eredmények mértékének, az esetleges akadályok beazonosításának, azok leküzdésének, a végrehajtás eredményességének vizsgálatára terjed ki, melynek során a szervezet az előbbieken felsorolt területeken javaslatokat is tesz. Ebben a szakaszban várhatóan még csak kisebb korrekciók végrehajtása válhat szükségessé.

Amennyiben a fejlesztések előrehaladása ezt indokoltá teszi vagy a támogató szervezet előírja, úgy az önkormányzat gyakoribb, akár negyedéves rendszerességgel is áttekinti, megvitatja, szükség szerint korigálja a stratégia végrehajtásának menetét.

A stratégia megvalósulásának átfogóbb értékelésére az eredmény és hatásindikátorok vizsgálatával kerül sor, **időközi értékelés** keretében. A vizsgálat nemcsak a számszerűsíthető értékek alakulását vizsgálja, hanem kiterjed a kitűzött célok relevanciájának áttekintésére is. Ebben a fázisban a stratégia érdemi áttekintése során korrekciók történhetnek az elért eredmények, illetve az időközben megváltozott külső körülmények hatásainak tükrében. A jövőkép elérése érdekében esetlegesen módosulhatnak a kitűzött (rövid- és középtávú) célok, az akcióterületek, a konkrét beavatkozások, illetve az indikátorok köre. Ebben az értékelési szakaszban indokolt lehet külső szakértők bevonása is. A hatásindikátorok mérésére hosszabb távon (kb. az 5. évben) kerülhet sor, ezen időpont előrehozható, amennyiben a külső környezetben jelentős változás következik be.

Nemcsak a stratégiai tervezés során, hanem a stratégia megvalósulásának nyomon követésekor is elengedhetetlen a társadalmi részvétel, így a tervezéskor kialakított **partnerségnek** a program végrehajtása során történő továbbvitele, feltételeinek biztosítása továbbra is szükséges. Az együttműködés biztosításáért a stratégiai menedzsment szervezet a felelős.

A visszacsatolások során felülvizsgált és a településvezetés által jóváhagyott, legitim dokumentumok közzétételére Anarcs Község hivatalos honlapján kerülhet sor.